

Дискусионен форум INS expo & forum - Велико Търново

ДЪРЖАВАТА ПОДКРЕПЯ ИДЕЯТА ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПУЛ ЗА КАТАСТРОФИЧНИ РИСКОВЕ

● До края на годината в парламента ще бъде внесен законопроект за задължителното застраховане на недвижимите имоти

От 18 до 20 април в Интерхотел „Велико Търново“, гр. Велико Търново, се проведе Специализирано изложение и Дискусионен форум **INS expo & forum**. Най-значимото от събитието е новината, че до края на 2007 г. ще бъде внесен за обсъждане от НС Закон за застрахователен пул за катастрофични рискове и ще се въведе задължително застраховане на недвижимите имоти в България.

Специално за в. „Застраховател прес“ **Венелин Узунов**, председател на Комисията по държавна политика при бедствия и аварии при 40-ото НС, обясни, че след дискусиите за пул, които ще бъдат в началото на м. септември т.г., а до края на годината в парламента ще бъде внесен законопроект за задължителното застраховане на недвижимите имоти и за застрахователния пул.

Основна цел на проявата във Велико Търново бе да обедини усилията на браншовите структури, интереса на държавата и потребителите на застрахователни продукти и да популяризира застраховането като средство за създаване на финансова сигурност и своеобразен компенсаторен механизъм при възникване на неблагоприятни събития и форсмажорни обстоятелства.

В Дискусионния форум взеха участие представители на Министерството на държавната политика по бедствия и аварии, Комисията по държавна политика при бедствия и аварии при 40-ото НС, Института по аграрна икономика, Геофизичен институт при БАН, Националният институт по хидрология и метеорология при БАН, Националното сдружение на общините в Република България, Комисията по финансов надзор, застрахователни компании и брокери, експерти в областта на застраховането.

В хода на дискусиите бяха направени различни предложения и изказвания както от страна на представители на държавната власт, така и от застрахователите. Също така до есента на 2007 г. ще бъде създадена експертна комисия за разработване на няколко варианта за нормативна уредба, свързана със задължителното застраховане на недвижимите имоти в страната. Тези документи ще бъдат обсъдени и коментирани на специално организирана през м. септември т.г. Национална кръгла маса с участието на правителството, лично на премиера Сергей Станишев, с представители на застрахователните компании, както и Националното сдружение на общините, с представители на работодателите, на синдикатите и медиите, както и с международното участие от специалисти на аналогични пулове от нашите съседни държави.

Най-важните задачи за един катастрофичен застрахователен пул са да се създаде ефективна, полезна и лесно управляема програма

„Още в началото на 90-те години, когато започнаха икономическите промени в света, Сбигнев Бжежински бе казал, че през следващото десетилетие светът няма да стане по-сигурен. От една страна, от гледна точка на геополитическата сигурност, от друга, ни очакват големи предизвикателства във връзка с глобалните промени в климата, във влиянието на други фактори, свързани със земетресения, наводнения - сподели своята теза на дискусионния форум **Венелин Узунов**, председател на Комисията по държавна политика при бедствия и аварии при 40-ото НС.

В комисията се опитахме да извлечем международен опит в това отношение как е организиран един национален фонд (или програма за компенсиране на щетите от природни бедствия). Почерпихме опит от 12 държави от Европа и света по какъв начин се организира застрахователен пул за катастрофични рискове. В различните страни той обхваща различни рискове и се администрира по различен начин. Разбрахме, че в някои държави той е изцяло обществен - т.е. изцяло се ръководи от обществен сектор, в други случаи от застрахователните компании и от обществен сектор. Във Франция обаче

собственост от 1 юли т.г. Явно е, че световният опит е доста разнороден, затова е добре да се излъчат експерти, с които да коментираме кой от тези модели ще бъде най-добър за България.“

Какви са процедурите за създаване на застрахователен пул?

Застрахователното покритие трябва да бъде разширено, като се включат всички обекти, включително и инфраструктурата, която е държавна собственост и също на следващия етап трябва да се включи в застрахователния обект.

По мнение на представителите на парламентарната комисия българската катастрофична застрахователна програма (застрахователен пул) трябва да бъде разработена в тясно сътрудничество между изпълнителната власт (на централно и регионално равнище) и застрахователните компании под ръководството на Комисията за финансов надзор, както и с Националното сдружение на общините.

В съседните страни Турция и Румъния след разрушителните земетресения там бяха създадени с помощта на Световната банка подобни пулове за катастрофични събития. Това става с прякото участие на местната власт - кметовете и общините.

Необходимо е да се създаде административна организация за управление на този пул, като се избере ръководен административен персонал, а също да се разработи и да се постигне съгласие за

придобиване на презастрахователна програма от международните застрахователни пазари.

Становище на парламентарната комисия какви да бъдат тарифите и застрахователните покрития, както и

размерът на обезщетенията

Има две възможности за определяне на разходите за финансиране на пула под формата на задължително застраховане. Могат да бъдат определени средно за жилище или средно за глава от населението. „Нашата комисия се придържа към опита в Румъния, където се определя застраховка на всеки недвижим имот“ - обясни В.Узунов.

В северната ни съседка лимитът за обезщетения на селски имот е около 3000 евро. Държавните представители смятат да се придържат около тази цифра. При това положение средната годишна премия, която се плаща за него, е 3,20 евро. За България това прави по 0,53 лв. месечна застраховка за селски имот.

За градските недвижими имоти при лимит за обезщетение от 15 000 евро средната премия в Румъния възлиза на 17,40 евро годишно. Трябва да се направи уточнението, че става дума за градски имоти на стойност до 30 000 евро. При имоти, които струват 100-200 хиляди евро, човек се включва в задължителното застраховане за обезщетение от 15 000 евро, а другата част, която се явява над стойността 30 000 евро, всеки собственик застрахова индивидуално, ако сметне за необходимо.

Как ще се събират на практика премиите? Добре е покритията да се инкасира от данъчните служби заедно със съответните други държавни данъци. Това ще осигури по-високо ниво на събиране на премиите, както и регулярност на постъпването им във фонда.

Какво е мястото на обществените организации в пула?

„Убедени сме, че още през първите часове след настъпило природно бедствие най-тежка задача, свързана с организацията по преодоляването му, се пада на кметовете на общините - обясни в своето изказване

Никола Колев, кмет на община Горна Оряховица и член на Контролния съвет на Националното сдружение на общините. След като през 1986 г. земетресението в Стражица направи такива големи бели, че и до сега някои

от щетите не са възстановени. През 2005 г. пък наводненията предизвикаха такива щети, че все още има обекти, които не са реконструирани.“

След като първоначално се погрижим за живота и здравето на хората си още в първите часове след бедствието, доколкото е възможно да опазим имуществото, а след това постепенно започва „ходене по мъките“ да се търсят източници за финансиране за възстановяване на разрушенията - допълни Н. Колев. Затова особено важно в този процес е да се намери мястото на застраховането, на нашата застрахователна култура.

Първоначално трябва да се насочим към няколко общозначими застрахователни събития като земетресения, наводнения и свлачищни процеси.

Според Колев е необходимо да се държи сметка и за социалната диференциация в българското общество. Хората, които имат доходи под социалния минимум, трябва да получат подкрепа от държавата, въпреки че вносните застраховки ще са минимални и по този начин да участват солидарно в пула.

Съществуващата законодателна уредба, свързана с управлението по време на кризи и преодоляването на бедствия до момента, е сложила начало. Но липсва най-важното - превантивни мерки. Общините са задължени да отделят средства от бюджета си, но той е доста скромнен и липсва ресурс за такива превантивни действия. През последните години общините преодоляха силни кризисни моменти и вече акумулираха не само свои собствени приходи, а навлязоха и на кредитния пазар. Започнаха работа за създаване на условия за превантивна дейност, инвестирайки във важни инфраструктурни проекти. С приемането на страната ни в ЕС възможностите ще се увеличават и се открива възможност за работа по много оперативни програми, които дават възможност общините сами да инвестират в проекти, свързани с инфраструктура, с подобряване на благоустрояването, както и с решаването на задачи, свързани с кризисни ситуации.

Никола Колев: „Категорично заставам зад идеята да се работи за създаването на застрахователен пул, да се обособи екип от специалисти, главно от средите на застраховането, както и от представители на Националното сдружение на общините. Това сдружение вече 11 години доказва своята комуникативност и е подписало две споразумения с правителството, като се приближаваме до момента на финансова децентрализация на общините. Ще помогнем на изпълнителната и законодателната власт да обсъдят такива законопроекти, които са свързани с живота и са приложими.“

(Следва)

ИЛЕАНА СТОЯНОВА

АКЦЕНТИТЕ!

Според хората от Комисията по държавна политика при бедствия и аварии целите, които трябва да преследва един Застрахователен катастрофичен пул за компенсиране на щетите от природните бедствия, са да се гарантира защита на обществото и стабилност на икономиката при настъпване на природни бедствия и катастрофични явления. Друга цел е намаляването на бюджетните средства, необходими за преодоляване на последиците, а също оптимизиране на начините за разход на акумулираните или отпуснати средства за отстраняване на щетите, заделяне на фондове за превенция и укрепване на сгради и съоръжения с цел ограничаване на последиците от природните бедствия. Най-важните задачи за един катастрофичен пул са да се създаде ефективна, полезна и лесно управляема програма, която да осигури достатъчно покритие на всяко домакинство в страната. Друга важна цел е програмата да бъде поносима за джоба на българските граждани, като цената се разделя справедливо между гражданите в България. Трябва да се поделят финансовите разходи вследствие на бъдещи природни катаклизми чрез подписуване на презастрахователна програма от международния презастрахователен пазар. Да се намали финансовият удар върху бюджета на държавата, като средствата за финансиране да са на разположение веднага след настъпване на бедствието. Да се въведе система, която да осигури възстановяването на щетите по един бърз и сигурен начин.

